

Stromatjes maken

Inleiding:

Overal in de wereld zie je matjes, gemaakt van het materiaal dat er in die omgeving is. Niet zo gek natuurlijk, de mensen willen iets maken en zijn afhankelijk van wat de natuur hen te bieden heeft.

Zo zie je in warme landen matjes van palmladeren of bamboe, in Frankrijk matjes van struikheide, enz.

De IJzertijdboeren zullen waarschijnlijk wel gebruik gemaakt hebben van het stro, dat over was als de aren van de korenhalm gesneden waren. Hoewel het stro natuurlijk belangrijker was als dakbedekking. Andere opties waren ook hei, hooi, wilgentenen enz.

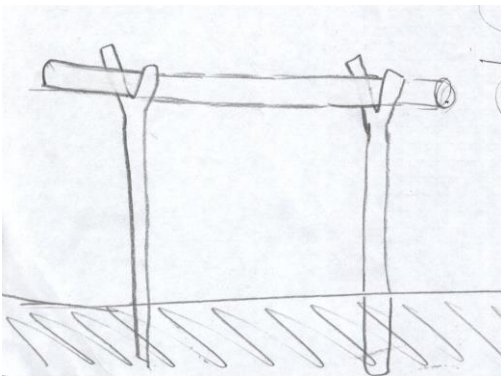
In Eversham, het ijzertijd-dorpje in Eindhoven, een boerennederzetting, werden deze matjes ook gemaakt om b.v.

1. koude leemmuren wat aangenaam warmer te maken, als je ertegenaan zat.
2. open kastjes af te schermen (als een soort kastdeurtje)
3. het losse ligstro en varens van een bed wat af te schermen tegen kriebelen

Deze matjes worden gemaakt op een eenvoudige manier, afgekeken in het Griekenland van ong. 1980. Zij maakten zonwering met een soort bamboestelen op de volgende manier.

Cursus stromatjes maken

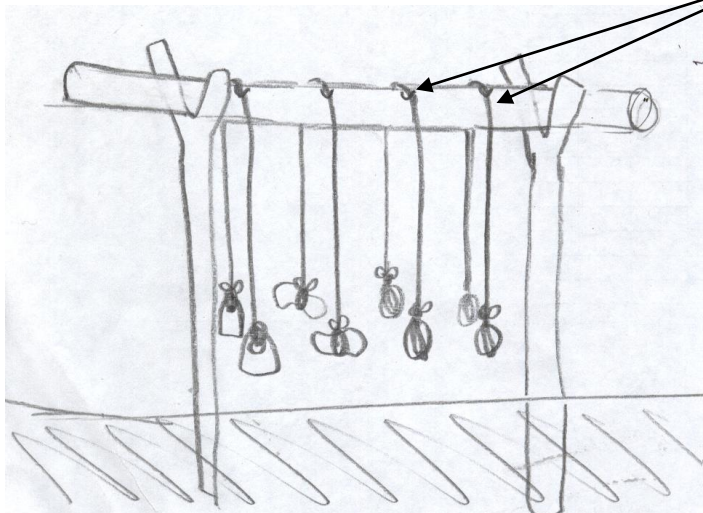
1. Zet 2 palen met een vork in de bodem, zodat de vork ongeveer 1 meter boven de grond staat. De afstand van de palen is afhankelijk van de breedte van je mat.

2. Leg in de 2 vorken een ong. 5 cm dikke paal
3. Hieronder is geen vork gebruikt die in de grond staat, maar een omgekeerde vork die met zijn 4 poten staat in een stut. Het voordeel is, dat de stelling bij slecht weer of in de winter in de boerderij gezet kan worden

- Hak wat inkepingen , ong. 15 cm van elkaar in de paal

- Meet nu stukken touw af van ruim 2 maal de lengte van je te maken matje.
- Zoek gewichten (= stenen), ongeveer van hetzelfde gewicht. 2 x zoveel als dat je touwtjes hebt. Hieronder zijn zelfs door de aardewerkgroep aparte gewichtstenen gemaakt. Die trouwens ook veel gevonden zijn in de IJzertijd.

- Wikkel de 2 uiteinden van het touwtje zo eerlijk mogelijk verdeeld om 2 stenen heen en zet ze vast.
- Hang de touwtjes nu in de gleuven zo op, dat de stenen boven de grond blijven hangen.
- Nu ga je met 2 personen tegelijk werken. Ieder aan één kant van de liggende balk.
- Leg een worstje stro (zo egaal mogelijk van dikte) boven op de paal.
- Houd het stro met 1 hand vast en doe allebei de steen met touwtje naar de andere kant.

12. Oké, je eerste begin is gemaakt. Het wordt nu steeds makkelijker.

13. Ga nu zo door

LET OP: De zijkanten niet verwaarlozen. Deze moeten even dik zijn, of anders kun je nieuw stro erbij leggen en bij het uiteinde terugvouwen

14. De worstjes stro vallen naar een zijkant weg naar beneden en je ziet het matje langer worden.

15. Het touw wordt steeds korter, je moet regelmatig het touwtje weer verlengen. Hieronder zie je dat gebeuren.

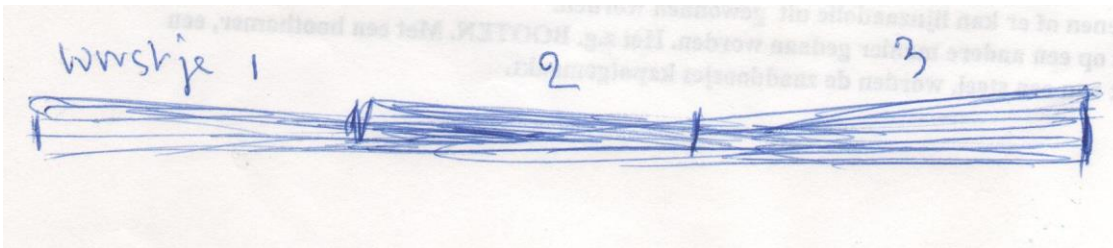
Hier zie je al een lang matje ontstaan en er is nog genoeg touw om het nog langer te krijgen.

16. Hoe precieser je werkt, hoe egaler en mooier en beter het wordt. En hoe langer het matje meegaat.

Het is heel leuk werk om met kinderen te doen. Ze zien het resultaat groeien. Met blijfgroepen kun je het matje meegeven om het te gebruiken als ondergrond om op school een tentoonstelling te maken van gemaakte dingen.

TIP 1: Om het matje nog educatiever te maken, kun je de klas of groep eerst erop uitsturen om lang gras te vergaren. Je kunt zo'n matje n.l. ook maken met **lang gras of buntgras**. Let er dan op dat je de lengte van je matje of aanpast aan de lengte van je gras of dat je de worstjes gras verlengt met andere worstjes tot de goede breedte. Of dat je de uiteinden van het gras terugknikt zodat je de goede breedte hebt.

TIP 2: Stro is heden ten dage niet zoveel meer te krijgen. Met **riet** gaat het ook. Het is wel wat stugger. En de stengels zijn aan de ene kant dikker dan aan de andere kant. Je moet dus **de dikke kant van de worstjes om en om leggen**.

TIP: **Makkelijker is om als het matje af is, de onregelmatige uiteinden op een hakblok te leggen en met de bijl mooi gelijk af te hakken.** Alleen is dit denk ik een 20e eeuwse gedachte, Het is verspilling van materiaal. Ik denk, dat ze dat in de ijzertijd niet deden.

TIP 3: Heb je een smal matje nodig, dan zet je een smaller matje op

TIP 4: Educatief is het leuk om met de hele klas aan het matje te werken. Het matje mag dan mee terug naar school en daar gebruikt worden in de klas om er een tentoonstellinkje op te maken van gemaakte spulletjes.

SUCCES

ANNEKE BOONSTRA

